

Souběh (konkurence)
trestných činů

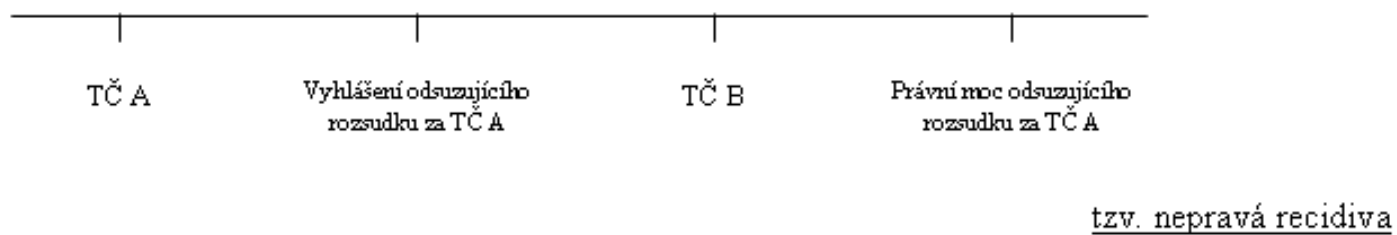
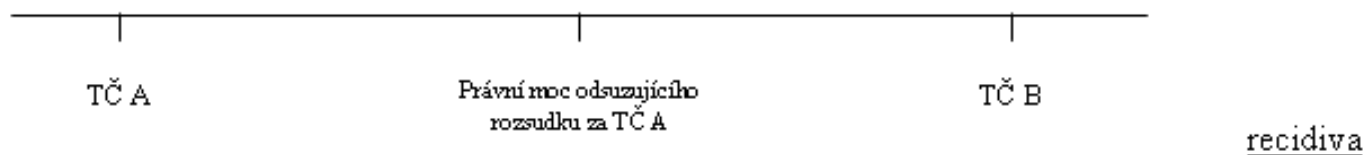
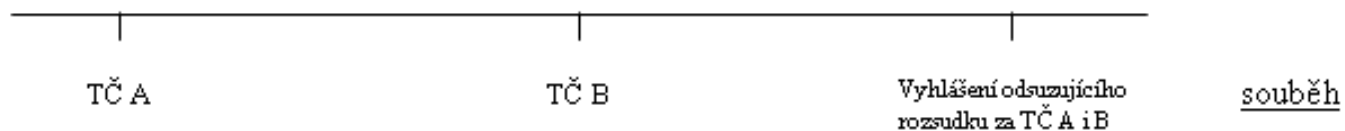
souběh = případ, kdy pachatel spáchal dva nebo více tč dříve, než byl pro některý z nich odsouzen (příp. než byl za takový čin vyhlášen odsuzující rozsudek soudem prvního stupně nebo dříve než byl obviněnému doručen tr. příkaz)

časová mez oddělující sbíhající se tč od dalších = vyhlášení odsuzujícího rozsudku za někt. ze sbíhajících se tč za podmínky, že tento rozsudek později nabyl pr. moci a že o něm neplatí fikce neodsouzení

odsuzujícím rozsudkem = takový, kt. se ukládá trest za tč, nikoliv tedy upuštění od potrestání

u tr.příkazu mezníkem pro souběh = jeho doručení

X recidiva = případ, kdy pachatel, kt. byl dříve pravomocně odsouzen, spáchá nový tč

druhy souběhů:

a) **jednočinný** (konkurence ideální) = více trestných činů bylo spácháno jedním skutkem

(i) *stejnorodý* = pachatel 1 skutkem vícekrát naplní stejnou SP
např. pachatel jedním výrokiem pomluví více osob (§184)

(ii) *nestejnorodý* = pachatel 1 skutkem spáchá více tč různých SP
např. pachatel (střílející samopalem na jedoucí automobil)
jedním výstřelem usmrtí osobu A (vražda), zraní osobu B,
poškodí majetek C

b) **vícečinný** (konkurence reálná) = více trestných činů bylo spácháno více skutky

(i) *stejnorodý* = pachatel více skutky spáchá tč stejné SP
např. pachatel spáchá první loupež v pondělí, druhou ve
středu, ... (chybí společný záměr, proto nejde o pokračování)

(ii) *nestejnorodý* = pachatel více skutky spáchá tč různých SP

vícečinný souběh předpokládá víceskutků = každý z nich se posuzuje jako samostatný tč

u jednočinného souběhu = jde o skutek jediný

ani TZ ani TŘ pojem skutku nedefinují, ponecháno na teorii a praxi

skutek = není vždy tč, může být přestupkem nebo jiným spr. deliktem nebo jiným jednáním X tč = každý tč musí vždy být skutkem

skutek = urč. událost ve vnějším světě záležející v jednání člověka, kt. může mít znaky jednoho tč, 2 i více tč (jednočinný souběh) anebo nemusí vykazovat znaky žádného tč

jednota skutku = pojem **hmotněprávní**, význam zejm. pro určení zda jde souběh jednočinný nebo vícečinný

totožnost skutku = institut **procesní**, soud může rozhodnout pouze o skutku uvedeném v žalobním návrhu obžaloby

za 1 skutek považují = všechny ty projevy vůle pachatele navenek, kt. jsou příčinou následku významného z hlediska TP, pokud jsou zahrnuty zaviněním

podstatou skutku = jednání, jak konání tak i opomenutí, úmyslné i nedbalostní

následek (ve své konkrétní podobě) = spojuje dílčí akty do jednoho skutku a zároveň umožňuje dělit chování člověka na různé skutky

aby šlo o jeden skutek = akt jednání musí být příčinou následku a aby jednal v té formě zavinění určenou pro danou SP

hlediskem pro rozlišení jednání do skutků = následek

skutek:

a) v hmotněpr.smyslu = pokračování v tč je jedním skutkem

jednočinný souběh a případy vyloučení jednočinného souběhu

každý skutek posuzován = podle všech zákonných ustanovení

někdy postačí použití pr.kvalifikaci jen jednoho ustanovení zvl.části

= ozn. jako důvody vylučující jednočinný souběh

důvody vylučující jednočinný souběh:

a) specialita = lex specialis derogat legi generali

v poměru speciality = ustanovení určená k ochraně týchž

zájmů, má-li být jedním z těchto ustanovení (speciální) zvláště

postihnout urč. druh útoků proti těmto individuálnímu objektu

vystihuje zvl.povahu a stupeň nebezpečnosti (závažnosti)

takových útoků pro společnost

speciální SP = má zúžený rozsah v poměru k obecnější SP

zákonné znaky obecnějšího ustanovení (např.vydírání) jsou ve

SP konkretizovány a doplněny znaky zvláštními (např. o

loupeži)

v poměru speciality může být = objekt tč, někt.znak obj.stránky

nebo jiné znaky SP

vylučuje užití ustanovení obecného

ke specialitě se počítají tyto případy:

(i) SP kvalifikované a privilegované ve vztahu k základní SP

(ii) složené SP vůči SP, kt. lze považovat za jejich části

(iii) zpravidla předčasně dokonané tč ve vztahu k obecným ustanovením o přípravě a pokusu

b) subsidiarita = lex primaria derogat legi subsidiariae

v poměru subsidiarity = ustanovení určená k ochraně týchž společenských vztahů, je-li účelem jednoho z obou ustanovení pouze doplnit v témž směru ochranu, kt. poskytuje 2. ustanovení, a to i proti méně nebezp. útokům téhož druhu tato ust. zpravidla mírnější

užije tehdy = není-li čin trestný podle ust. primárního subsidiarita se shledává zvláště v těchto případech:

- (i) vzdálenější výv.stádia tr.čin. v poměru ke stádiu bližšímu dokonání tč
- (ii) ust. o tč ohrožovacím k ust. o tč poruchovém
- (iii) méně závažné formy tr.součinnosti ve vztahu k závažnějším

c) faktická konzumpce

= případ, kdy porušení či ohrožení zájmů chráněných jedním ust. v konkr. případě je bezvýznamným prostředkem nebo podřadným vedlejším produktem hl. (závažnější) tr.čin. postižené druhým ust.

např. poškození zámku při krádeži vloupáním

d) pokračující v tč, tč hromadný, tč trvající

= se považují za 1 skutek a 1 tč (v hmotněpr.smyslu)

e) tč opilství §360

= pachatel se zaviněně přivede do stavu nepřičetnosti a v tomto stavu se dopustí více útoků majících znaky tč a to různých SP posuzuje se jako jedno souvislé jednání

účinky souběhu

má účinky = v TPH a TPP

a) v TPH

SP jejichž znakem je souběh tč (např. obecné ohrožení) = je souběh tč podmínkou tr. odpovědnosti

obecná přitěžující okolnost (§42 písm.n)) = hmotněpr.důsledkem souběhu tč, záleží v tom, že pachatel „spáchal více tč“

odpovědnost pachatele = zásadně za všechny sbíhající se tč

tzv. úhrnný a souhrnný trest (§43) = ukládání trestů podle zás.

absorpční

pr.úprava při trestání = nečiní rozdíly mezi souběhem jednočinným a vícečinným

tzv.společný trest (§45) = ukládán za pokračování v tč

b) v TPP

podle §20 a násl.TŘ = o sbíhajících se tč má být konáno **společné řízení** při jednočinném souběhu = tr.řízení jediné, neboť jde o jediný skutek podle obžalovací zás. = soud může rozhodnout jen o skutku uvedeném v žalobním návrhu, není však vázán pr.posouzením v obžalobě (§220 TŘ) zás. ne bis in idem = lze o skutku, o kt. již bylo pravomocně rozhodnuto, jednat jen výjimečně na zákl. mimořádných opr.prostředků (dovolání, stížnost pro porušení zák., návrh na obnovu řízení), příp.úst.stížnost pokračování v tč = skutkem též dílčí útok pokračujícího tč (§12 odst.2 TŘ)

recidiva

případ, kdy pachatel spáchal trestný čin, ačkoliv byl pro trestný čin dříve pravomocně odsouzen

dřívější odsouzení pachatele tedy **nevedlo k nápravě** a trest tedy **nesplnil svůj účel**

druhy recidivy:

a) stejnorodá – pachatel byl dříve odsouzen pro tentýž tč (krádež – krádež), nebo tč téhož druhu (krádež – zpronevěra)

b) nestejnorodá - pachatel byl dříve odsouzen pro tč jiného druhu

znak recidivy:

(i) pachatel tč byl již **v minulosti odsouzen** pro tč (tím se liší od souběhu)

(ii) **nový tč** musí být **spáchán až po** té, co předchozí rozsudek nabyl

právní moci - § 2 odst. 2 TŘ

recidiva možná = jak u úmyslných tak i nedbalostních tč

se nejedná v případě = kdy se na odsouzeného ve vztahu k předešlému odsouzení hledí jako by nebyl odsouzen

výjimečně znakem = SP tč (např. u tč krádeže podle §205 odst.2),

popřípadě znakem kvalifikované SP (u tč zpronevěry podle §206 odst.2)

recidiva jako přitěžující okolnost §42 písm. p):

jestliže pachatel tč byl **již pro tč odsouzen**